59e jaargang. — N° 94. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt 's woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren

Telefoon N° 12

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Twee maal per week, 4 fr. p[illegible]
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen
De abonnementen zijn vooruitbetaalbaar.
Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

De personen die een abonnement aan den POSTRIJDER voor 't jaar 1913 nemen, zullen ons blad kosteloos ontvangen van den dag hunner inschrijving tot 31 Dec. aanst.

Generaal Riciotti Garibaldi

de zoon van den beroemden Italiaanschen patriot Giuseppe Garibaldi, die een korps vrijwilligers inrichtte om de Grieken te helpen in hunnen strijd tegen Turkije.

Eenne dagbladen.

Onnoodig ze te noemen : ze zijn allen van denzelfden kaliber.

Naar den aard van hetgeen ze aan hunne lezers opdisschen kan men ze verdeelen in drij groepen : de zagers, de bladen van plezier en dan de derde de vurige of geesdriftige.

De zagers zijn zeer talrijk. En sedert den 2e Juni zagen ze gedurig aan maar alt d op hetzelfde : algemeen stemrecht, evenredige vertegenwoordiging, verplichtend onderwijs, algemeene werkstaking. Dat alleen en buiten dat niets. Van tijd tot tijd verschijnt dan nog in hunne kolommen 't een of 't ander van wat vroolijken aard, om de lezers toch eens te doen glimlachen, zij die zoo lang al zure wezens dragen, en ook al een spotschrift ten nadeele van den eenen of den anderen politieken vijand. Sedert eenigen tijd zelfs zien ze er niet op, hunne politieke vrienden te beschimpen.

Wat toch een gewoonte kan veroorzaken !

Daar nevens treft men de bladen van plezier aan. Van alles vind men er, uitgenomen dat wat hun bestaan wettigt : Sport en theater, diefstal en moord en daarbij een letterkundig artikeltje om nen stoofpot rooder te maken dan het hevigste vuur dat k n. En dat is al.

Sommige dagbladen vol geestdrift klaroenen maar gedurig aan om toch de weggevluchtte soldaten van het liberale leger bijeen te krijgen. 't Is een gekerm en geween om steenen herten te breken. Van de dwingelandij der Katholieken wordt geen woord gerept. Van de verkwisting der openbare gelden spreekt men niet eens. Van de schandige uitbuiting van ons Land door een onbekwaam en allerslechtst landbestuur wordt geen gewag gemaakt. Dat alles wordt nu uit het oog verloren. Het eenigste wat die dagbladen doen is achter de vluchtelingen loopen, ze trachten in te halen en ze smeeken toch op hunne voetstappen te willen terugkeeren «Miseremini mei» «Hebt medelijden met ons, gij ten minste die onze vrienden zijt en verlaat onze schoone blauwe vlag niet. »

Ziedaar de toestand in dat grool, onoverwinnelijk leger dat den 2e Juni de zon der rechtvaardigheid over ons België ging doen opstijgen !

En weest niet verwonderd dat de bladen der zagers en die der geestdriftigeaanleiders miust lezers tellen.

De bladen van plezier worden meest gevraagd.

En hoe kan het anders ?

Welk dagblad kan er over Algemeen Stemrecht, Verplichtend Onderwijs, Algemeene Werkstaking enz., nog één gedacht uitdrukken, één enkelen regel schrijven, dien we n t honderdmaal hebben gelezen ?

Oproepen tot geestdrift maken na den veldslag even min grooten indruk. Voor den aanval hoort men die volgaarne.

Maar na eene neerlaag ?

Dat diegenen van politiek spreken die iets nieuws te zeggen hebben.

***

Die enkele beschouwingen geven een juist gedacht van hetgeen er in de liberale pers omgaat ; zij schetsen wonderwel de wanorde die onder die troepen heerscht.

Wij moeten ook aan Cesar geven wat hem toekomt en daarom bekennen wij rechtuit dat zij niel van ons komen maar van een liberaal blad.

't Zijn de beste vrienden die soms de waarheid zeggen, hoe hard die dan ook klinken moge.

NIEUWE PENSIOENWET.

De nieuwe pensioenwet, waarmede de regeering de Belgen zal begunstigen, zal niet alleenlijk maar een gedeelte der bevolking voordeelig zijn, doch toepasselijk op vrouwelijke en mannelijke arbeiders, inbegrepen de landbouwers, en zelfs de bedienden, wier jaarwedde een zekere bepaalde som niet te boven zal gaan. Het principe van geldelijke tusschenkomst der bazen zal in de wet geschreven worden, en de werklieden zullen langs hunnen kant ook 't mogelijke moeten bijdragen. Aangezien het niet mogelijk is van alle de arbeiders, evenals van de mijnwerkers, te eischen dat zij 30 frank per jaar storten, en het niet wenschelijk is verscheidene klassen van arbeiders te vormen met verschillend oploopen van stortingen, meent de heer minister de stortingen niet verplichtend te maken dan in noodzakelijke mate, onder dien weg verstaande, de volledige vrijheid te laten aan de werklieden, hetzij hun pensioen te verhoogen door bijgevoegde stortingen, hetzij door een gedeelte van hun loon te besteden aan eene levensverzekering.

De minister denkt er ook aan het ouderdomspensioen van 65 fr., hetwelk de noodlijdende onderlingen gegeven wordt, merkelijk te verhoogen.

KAMER

Onze achtbare Volksvertegenwoordiger, de Heer Van Ormelingen heeft het volgend Wetsontwerp neergelegd :

« Het artikel 1774 van het burgerlijke wetboek is gewijzigd als volgt :

» Bij gebrek aan andersluidende bepalingen » zijn de pachten der landerijen aangezien als ge- » sloten voor het termijn van drie jaren. »

Het is te hopen dat de Kamer dit gronddvoorstel zal aanneemen en alzoo aan menigvuldige geschillen voor goed een einde zal stellen.

Gemeenteraad van Tongeren

Zitting van zaterdag 16 Nov. om 5 u.

Tegenwoordig : MM. DELVIGNE, Burgemeester, MEYERS en SCHAETZEN schepenen ; DECKERS, HERMANS, JACQUES, MODAVE en ZEEGERS, leden.

Het proces-verbaal der vorige zitting wordt gelezen en goedgekeurd.

M. de BURGEMEESTER geeft lezing van eenen brief van M. Van Ormelingen, door ondeshezigheden hebbende de zitting bij te wonen. Zoo hij had kunnen tegenwoordig zijn, zou hij [illegible] raad voorgesteld hebben niet langer meer het uitkappen der bomen, voor de huizen van M[illegible] Thys-Parmalait te stellen.

M. de BURGEMEESTER deelt aan den raad den uitslag mede van den dienst der electriciteit tijdens de laatste helft der maand September en de 1er en 2de helft der maand October.

Daar na leest hij het verslag van het bacteorologisch Gesticht van Leuven waar eene outleding van het water onzer stad gedaan is geworden. Dit verslag zegt dat het water tusschen de drinkbare waters kan gerangschikt worden.

M. SCHEPEN MEYERS zou willen dat deze ontleding te Tongeren kon gedaan worden, daar de ontleedingen op verre afstanden gedaan niet alle waarborgen opleveren. Hij zegt dat er nog vele personen te Tongeren zijn, die water uit de onderputten gebruiken ; dat is zeer gevaarlijk, en hij zou willen dat de plaatselijke dokters de aandacht onzer medeburgers hierop trieep.

M. de BURGEMEESTER leest vervolgens eenen brief van den Heer gouverneur, waarin deze zegt dat de Koninklijke Commissie der Monumenten, na een onderzoek te Tongeren gedaan te hebben, zich verzet tegen de afbraak van den Veemtoren (Lunk genaamd), de wede marsen tusschen de Bilzerpoort en Maastrichterpoort en op den Leop. Heuvel, en dat deze marsen zouden schikt zijn tusschen de Monumenten van 2e klas. De Commissie vraagt dat het nieuw Bestuur maatregelen zou nemen tegen de afbraken die op zekere plaatsen gebeuren.

M. de BURGEMEESTER deelt een verzoekschrift mede van den Broeder Bestierder der aangenomen school der Maristen, vragende om kosteloos de electrische verlichting te bekomen, tijdens de studielessen des avonds van 7 tot 9 u. en in de schoolkelder plaats hebben, en die ing zoomt [illegible] gezond werkmanskinderen die tehuis hun schoolwerk niet kunnen maken.

M. SCHEPEN MEYERS zegt dat deze kwestie met aandacht door de Commissie onderzocht is geworden, en stelt voor er zelfs over te stemmen.

[illegible] stemt de kosteloze verlichting M. Jacques stemt er tegen.

Vervolgens wordt de dagorde besproken :

De rekening van 1911 wordt gestemd, en komt in de herstellingswerken der kerk der Stadsherberge en van den eerstbn.

Voor de aanbesteding der vijf huisbomen voor de huizen van M. Boemans aan St Janskerk, was slechts eene onderschrijving ingekomen die van M. Jean Lyssens, Wijngaardstraat, die fr. 5,20 bood voor de vijf bomen. — Aangenomen.

Voor tien canadassen aan Beltho en [illegible] te Bloir, waren twee onderschrijvingen ingekomen : namelijk die van de Heeren Koninges, Bauduin en Cie, van fr. 295,00 en die van M. Arth. Grégoire, van fr. 262,00.

De bomen worden toegewezen aan de Heeren koninges, Bauduin en Cie.

Op voorstel van M. SCHEPEN SCHAETZEN wordt er besloten het bestek en bestekboeken laten opmaken voor het plaatsen van drie pisbakken en aan Steendorpoort. De pisbak aan Bilzerpoort heeft 800 fr. gekost ; ook zal men, gezien deze hooge som, waarschijnlijk slechts een pispak dit jaar plaatsen, namelijk op de Magere Varkensmarkt die het grootste noodig is.

M. de BURGEMEESTER deelt eenen brief mede van het Bestuur van den Casino, die eene vermindering vraagt van den prijs der electrische verlichting, voor de Maatschappijen van vermaak, voor de feesten die zij geven.

M. SCHEPEN MEYERS zegt dat deze kwestie grondig moeten uitgeworden voor de Commissie. Als deze vraag ingewilligd wordt, dan zullen wij een slecht voorgeuoede daarstellen, en andere Maatschappijen zullen dezelfde gunst vragen. Waarom kunnen de Maatschappijen niet doen zoals elke bijzonderen, 't is te zeggen het geduik van een kontrakt met de Tel maken ? Aldus zouden wij vermijden een hatelijk voorgaande daar te stellen.

M. DECKERS deelt de zienswijze van M. Meyers. Hij vraagt dezelfde gunst voor de Concordia, de Harmonie, de Symphonie, de Toonzaal enz. Hij ook die zoo veel electriciteit verbruiken. Hij stelt aan M. Jacques voor zich met de Maatschappijen van de Concordia te verstaan en eene prijsverminking te doen om het getal kilowatt te kunnen vaststellen. De raad zou dan met kennis van zaken eene beslissing kunnen nemen.

Ingevolge de wet, worden de jaarwedden van M. Jos. Leenaers, gemeenteonderwijzer, te rekenen van 1e Januari aanstaande, gebracht op 1500 fr.

M. de BURGEMEESTER leest eenen brief van M. Christiaens-Huygen, die, ter oorzake van de aanhoudende regens van deezen zomer, genoodzaakt zijne pan in akkerij heeft moeten laten stilliggen, zoodat hij het getal kilowatt, dat hij gewaarborgd had, niet heeft kunnen verbruiken. Hij vraagt eene verlenging van zijn kontrakt tot 15 October 1913, om de 1500 kilowatt die hij te kort heeft, te kunnen verbruiken.

M. SCHEPEN SCHAETZEN zegt dat dezen brief medegedeeld is geworden aan M. Gillon. Deze stelt voor M. Christiaens te doen betalen, en hem toekennend jaar 1500 kilowatt kosteloos te leveren, als hij het moelijke getal verbruikt. — Aangenomen.

M. de BURGEMEESTER geeft lezing van eenen brief van het Wielrijden Isbureel, zeggende dat ten gevolge van het ontslag der Heeren Merckens en Grimm, deze laatste is vervangen door M. Merckens te wien aanzien wordt de jaarwedde van deezen laatste verdeeld tusschen de twee genoemden, die thans de dienst verrichten van de [illegible] uitgezonderd gen middelen [illegible] mede [illegible] daarom vraagt hij [illegible] van 600 fr.

M. de BURGEMEESTER is van een doel dat twee gemeenten moeten vereenigd zijn om deze dienst van het Wielrijden Isbureel te verrichten. Verleden week stuurde een verzoeking op tot de Mulkenstraat aan [illegible] dat de twee armen [illegible] voorzaalvezig waren.

M. de Burgemeester vraagt dich alzoo het Wielrijden Isbureel [illegible] zullen [illegible] niet [illegible] grooting [illegible] zijn.

Een verzoekschrift van wege het Kerkfabrieken van St-Jan, vragende dat de [illegible] die op de St Janskerk [illegible] gelijktijdig [illegible] van M. Delmotte [illegible] wordt [illegible] In de [illegible] zitting van den [illegible] het mandaat hernieuwd van M. M. Van [illegible] als [illegible] van de Burgerlijke Godsdienstzaken, en van M.M. Christiaens [illegible] van het Wielrijden Isbureel.

ONZE PAARDENMARKTEN

Een onzer lezers, een commerciant, stuurt ons het volgende briefje :

Mijnheer de Uitgever,

Verleden jaar hadt gij in den *Postrijder* de datums afgekondigd der paardenmarkten, die maandelijks in onze stad plaats hebben. Ik had deezen uitgesneden en in mijnen winkel opgehangen ; met een enkele oogslag eenen te werpen, wist ik welken dag het foor zou zijn, iets wat voor ons neeringdoeners altijd van groot belang is. Zoudt gij nogmaals niet kunnen deze afkondiging in uw veelgezien blad doen ? Ik ben zeker dat zulks aan vele lieden plezier zal doen.

Aanvaardt, Heer Uitgever, mijne beste groeten.

Uwen lezer,
N.

Met genoegen geven wij voldoening aan onzen briefwisselaar.

Zicht er dus de gevraagde afkondiging :

Paardenmarkten te Tongeren in 1913.

Donderdag 9 januari	Woensdag 23 Juli
Donderdag 13 Februari	Donderdag 14 Augustus
Donderdag 13 Maart	Donderdag 11 September
Donderdag 10 April	Donderdag 16 October
Woensdag 23 April	Donderdag 20 November
Donderdag 12 Juni	Donderdag 18 December.

Zoals men uit bovenstaande tabel kan bemerken, zal er toekomend jaar in de maand Mei geen Foor of Paardenmarkt plaatsehebben. In de maand April, is er indeed, zal het twee maal Foor zijn, namelijk op Donderdag 10 en op Woensdag 30 April.

Hoe komt dat ? zal menige lezer zich afvragen.

Wel, 't is heel eenvoudig. De Paardenmarkt der maand Mei heeft altijd plaats, den eersten donderdag der maand ; zij zou dus toekomend jaar moeten gemaakt worden op Donderdag 1e Mei, doch daar het Hoogfeest van Ons Heer Hemelvaart juist op dien dag valt, zou heeft de Foor daags te voren plaats, namelijk op 30 April.

'Is heel simpel, zei Stimmeke, doch alles is maar ne weet !

Er in rioering zij hier gezegd dat als een marktdag of een paardenmarkt valt op eene der zes volgende dagen, den worden zij daagsche voren gehouden :

Nieuwjaardag, H. Sakrament, Ons Heer Hemelvaart, O. L. Vrouw Hemelvaart, Allerheiligen en kerstmas.

BUITENLAND.

Frankrijk

VERSCHRIKKELIJKE MUTTERIJ IN EEN GEVANG. — *Eene vreesselijke slachting — Vijf dwingelingen zijn gekwetst.* — Donderdag avond, rond 5 uur, hebben zich in het gevange van Rochefort (Frankrijk), eene [illegible] verzetdaden.

De hoofdwacht werd door de muiters [illegible] gedood. Zijne vrouw werd [illegible] tot [illegible] afgeslagen.

Een [illegible] hoofdbewaker en [illegible] stadsbewaker en matroos [illegible] verwond door de matroos [illegible] gestoken. De kommissaris was [illegible] van het hetaam gemaakt.

De gevangenen hadden zich gebarricaderd [illegible] gegeven werden gedood ; [illegible] kapoenal werden gekwetst [illegible] het gasthuis overgebracht.

[illegible] dat de [illegible] hebben [illegible] opgesloten zitten die [illegible] moeten overgebracht worden.

Een twaalfde waakter werd met bijlslag gedood.

[illegible] op het oogenblik dat de [illegible] Leopold Arsenaal [illegible] de gevangenen het eten brachten, dat [illegible] gebracht.

De gevangenen hadden zich meester [illegible] den revolver van den hoofdbewaker en sneden hem de keel over. Zijne vrouw die ter [illegible] gekomen was, ondergingt hetzelfde lot.

De twee slachtoffers werden naar het burgerlijk gasthuis gebracht, alsook twee gekwetsten, waaronder een matroos die voor den krijgstaad moest verschijnen.

Dit drama werd in weinigen tijd afgespeeld.

De gevangenis van het gevang geleek aan een hoofdstad. De gendarmen en de politie die te gestaat was, zelfs met twee kleinkanonnen, de opzoekingen voort en weldra ontdekten zij een tweede bewaker op het gelijkvloers, die met hoofd met eene bijl was afgeslagen.

Op het tweede verdiep van het gevang gekomen kreeg een wachtmeester van de gendarmerie met eene bijl eenen slag op den arm.

Na de sommaties werd de deur eener cel, waar twee gevangenen zich verschuilden hadden, ingestampt. Een der gevangenen, de matroosKOK, Magand, 24 jaar oud, afkomstig van Palitee, een zeer gevaarlijke kerel, werd dood gevonden door twee revolverschoten, de andere Dragonnet genaamd, ondergingt door 't zeegeweer veroordeeld tot 5 jaar gevang, had zich verhangen. Luitenant Bernelin, die de vrouw van den hoofdbewaker was ter hulp gesteld, was erg aan de keel gekwetst.

In geheel zijn er 5 dwingelingen gekwetsten, vijf muiters zijn gekeend en in eene cel opgesloten.

De opstand werd gedaan door den matroos onlangs door het zeegeweer van Rochefort veroordeeld.

Men veronderstelt dat de muiters hebben [illegible] daar de slachting dicht bij de uitgangspoort plaats had.

Italië

EENE VERRIJZENIS. — Een buitengewoon geval heeft zich voorgedaan in het gasthuis van Pavia. Sedert eenige dagen lag een genaamd Angelo Tulotti aldaar gevaarlijk ziek en was zoodanig verslecht dat hij geen teeken van leven meer gaf.

De van dienst zijnde dokter onderzocht hem zorgvuldig en besloot dat hij overleden was. Het treurig nieuws werd medegedeeld aan de bloedverwanten, die den alhijvige een laatste bezoek brachten. Zij bemerkten niets en verlieten het gasthuis als rouwend, overtuigd dat Tulotti dood was. Doch eene van dezes zusters verlangde 's anderendaags aanwezig te zijn als het lijk zou gekist worden. Die toelating werd haar, niet zonder moeilijkheden, gegeven.

Terwijl de arme vrouw bitter weende over het lijk haars broders, zag men eensklaps, vol schrik, dat Tulotti de oogen opende en opnieuw ademde. Onmiddelijk werden geneesheeren bijgeroepen en het bleek dat men te doen had geen met een schijndoode.

Den verrezene werden dadelijk de [illegible] te zorgen toegedeeld en men hoopt Tulotti te redden.

Oorlog
IN DE BALKANSTATEN.

De Balkanstaten bordeelstelen deen hunne voorwaarden kennen.

De voorwaarden welke door de Bondstaten zijn opgemaakt met het oog op eeneen wapenstilstand, alsook de voorwaarde te pinten op welke men de onderhandelingen voor het sluiten van den vrede zou aanvangen zijn gisteren morgend aan de Porte te Konstantinopel overhandigd geworden.

Eene der aangeduiden voorwaarden laat aan de Turken toe Konstantinopel en eenen [illegible] grondgebied te behouden.

Volgens den reporter van *Daily Expres* te Sofia zouden de voorwaarden van den wapenstilstand, welke gisteren morg aldaar door M. Gueshoff aan Kiamil Pacha [illegible] geleerd werden, de volgende zijn : Ontruiming, door de Turken, van de verstarkte linien van Tchataldja, overgave van Andrinopel, Scutari, Janina en Dibra.

***

De boat der Grieken te Salonika.

De Griekische militaire overheden maken thans een inventaire op van het oorlogsmaterieel dat zij bij de intrede te Salonika gevonden hebben. Tot hiertoe heeft men 17,000 paar tenteg geld en talrijke pakhuizen van geweren, kanonnen, uniformen, enz. Opgemerkt zij dat deezen, op den buit, in de officieele geboeken gevonden, op honderd vijftig miljoen trank.

Dat is een cijfer dat telken kan en als eene schoone aktortig mag gelden op de belangrijke uitgaven, welke Griekenland zich voor den oorlog heeft moeten getroosten.

VERDRONKEN

3e vervolg

Ik word ongeduldig.

— Voor den drommel, Labian, als ge niets anders weet, dan zulke oude kosien weer uit de sloot te halen....

— Ja ja — maar waarom liep ik daar zoo in 't donker heen en weer, mijnheer de baron ! zegde de oude. Wel, enkel en alleen omdat ik geen raad wist.... Ik zegde maar altoos bij mijzelf : Spreek ik, dan dans ik uit mijn betrekking. En zwijg ik, dan gaat het tegen mijn geweten... Nu, ik heb gezwegen — en nu ben ik toch op straat gezet ! Tot dank !... M. Kugge weet niet dat ik 't weet. Anders zou hij mij wel stil hebben laten blijven waar ik was.... Ja ja, ik zou hem er mee kunnen dreigen. Maar op die manier wil ik zijn brood niet blijven eten... neen !

— Wat is er dan met M. Kugge ?

— Mijnheer de baron — als er een mensch ter wereld iets van den dood van mevrouw Barenthin afweet, dan is hij 't !

— En waarom ?

— Omdat hij er bij was.

Een oogenblik was het stil in de kamer. Toen vroeg ik met nadruk :

— Bedoelt ge, dat hij de man was, dien mevrouw Barenthin aan den waterkant heeft ontmoet — die man das, naar wien hij zelf overal nasporingen heeft laten in het werk stellen ?.... Labian, overweeg wel wat ge zegt !

— Dat doe ik. Wat kan ik 't helpen, dat hij overal zoekt naar een persoon, die hij zelf was !

De stem van den ouden man klonk diep ernstig. Er was in zijn houding zelfs iets waardigs. Maar toch vergat ik niet, dat, volgens zijn eigene bekentenis, een soort van wraakzucht hem tot mij had gedreven. Ik antwoordde dus :

— Hebt ge die twee dan samen gezien ?

— Vroeger reeds. Het eerst in 't begin van October. Toen liepen zij over 't veld...

— En waarom zou mevrouw von Barenthin niet eens met haren buurman over het veld mogen loopen ?.... Spaar mij toch, als ik u verzoeken mag, zulke onzinnige praatjes...

— Ja ja — maar toen — op den achttienden October, den dag vóór het ongeluk — waarom stonden toen mevrouw Barenthin en M. Kugge 's avonds samen bij de turfstekerij, waar anders toch geen sterveling om dien tijd heenkomt — behalve ik zelf, omdat ik toevallig dien kant uit nog iets na te kijken had... En waarom praatten zij zoo opgewonden met elkaar ? En waarom heeft mevrouw Barenthin voortdurend haar hoofd geschud.... net alsof zij iets volstrekt niet wilde, wat hij van haar verlangd ?...

— En toen verder ?

— Eindelijk gingen zij van elkaar af — hij naar rechts — zij naar links. En toen, op den negentienden....

— Zeg op nu, alles ! Voor den dag er mee !

— De ritmeester is anders altoos tusschen drie en vijf uur in zijne kamer. Daar slaapt hij dan een uurtje na tafel. Dan doet hij zijne schrijverij af en drinkt daarbij koffie — en dan mag hem niemand storen. Maar op dienzelfden dag moest ik hem dringend spreken — over 't dak van de schuur, waaruit door den storm een gansche hoek was weggeslagen. Ik zeg altoos maar — waarom pannen, terwijl we hier de rietbeslekking zoo maar voor 't snijden hebben ?

— Maar als de verzekering ...

— Terzake Labian, ter zake !

— Nu ja — de zaal was dan leeg, mijnheer de baron. En toen ik na verloop van een half uur terugkwam, toen ook nog. En na verloop van een uur óók nog.

— Wat hebt ge toen ge daan ?

— Toen ben ik den tuin ingegaan, om den ritmeester te zoeken. Van uit den tuin kan men direct aan het meer komen, zoo dat men het huis uit te worden gezien. En langs dit pad kwam de ritmeester tegen vijf uur in den namiddag aangelopen, met groote stappen — veel haastiger dan hij gewoontelijk loopt... op een drad bijna.

— En zoo kwamen julle elkaar tegen ?

— Ja. En hij bleef heel bedaard staan en zegde tegen mij : Zeg, Labian, er moeten nieuwe dakpannen besteld worden — maar van hoogstens vier-en-twintig mark het duizend. — En ginds in het winterkoren had hij eene verroeste eg op den akker zien liggen.... Hij kwam echter niet van den akker — weet ge !

— Niet ? — Waar dan vandaan ?

— Van het water kwam hij.

— Waaruit leid ge dat al, Labian ?

— Wel, zijn frak zat vol waterspetten ! Waar zou hij die gekregen hebben op het land, bij deze droge weersgesteldheid ?..... Op 't water — natuurlijk !.. En daarom beweer ik : de ritmeester kwam regelrecht van het Trutowermeer — en een uur later werd mevrouw von Barenthin vermist.

— En den nacht daarop, voer de inspecteur voort, heeft de ritmeester niet veel rust gehad. Hij is uit het huis gegaan en heeft daar buiten rondgelopen. Ik heb toch 's morgens zijne laarzen gezien, terwijl zij door den koetsier gepoetst werden. Mijnheer moet niet over ver weg zijn geweest, want hij toch anders enkel te paard of per rijtuig heenkomt.

— Hoe weet ge dat ?

— Wel, de laarzen zaten vol klei — een van die soort zware, gele klei, zoals bij ons in de buurt heel niet voorkomt, maar enkel in de buurt van Karow... begrijpt ge ?

De oude Labian stond op.

— Zoo ! — Nu weet mijnheer de baron er alles van. Nu kan ik wel weer mijn hoezen pakken...

— Waar wilt ge heen ? Naar Berlijn ?

— Ja, de jufvrouw op Trutow heeft mijn adres.

— En wat ge nu gezegd hebt, is waar ?

— Daarvoor wil ik mijne hand op 't Evangelie leggen !

— Hoor dan nu eens, Labian... Zeg er niets van aan mijnheer von Barenthin. Laat dat maar aan mij over.

— Zal mijnheer de baron 't dan stellig ook doen ?

— Zoodra 't de tijd er toe is.

De oude vertrouwde de zaak nog niet recht. Hij bromde :

— Mijnheer von Barenthin moet het al weten !

— Dat zal hij ook ! Mijn woord er op !

Hiermee stelde Labian zich tevreden. Hij stiet een paar diepe verzuchtingen uit, schudde zijn grijze hoofd en ging eindelijk langzaam de deur uit.

Ik bleef bij het besluit, mijn neef voorloopig er buiten te laten, met het oog op de onberekenbare gevolgen, die bij zijn gemoedstoestand zulk eene voorbarige mededeeling voor hem en ook voor Kugge zou kunnen hebben. Er was toch nog niets tegen Kugge bewezen, en ik zegde bij mijzelf, nadat ik de zaak nog eens kalm overwogen had : Praatjes kunnen 't allen zijn ! Lasterpraatjes en vermoedens van een half dronken dwarskijkers ? — En van dit standpunt uit leed ik den volgenden morgend regelrecht naar Kugge.

Hij ontving mij vriendelijk en kalm als maar, hoed mij eene stoel aan en zegde terstond :

— Weet u 't al ? — Ik heb Labian nu toch eindelijk moeten wegjagen, gisteren avond.

— Ja. Ik weet 't. Hij was al bij mij.

Het gezicht van den ritmeester veranderde zich niet.

— Zoo zoo ? Zegde hij. Hem heeft hij zeker niet zang op mij afgegeven. Ja, het spijt mij waarachtig zeer. Maar...

— Op u afgegeven heeft hij nu juist niet. Alleen verteld hij mij eene hoogst zonderlinge gesmeedenis.

— Jawel — dit kan ik wel raden. Hoe hij mij op den namiddag van den negentienden October in den tuin heeft aangetroffen ? Viel Kugge in, heel bedaard, terwijl hij daar in pijlkoker en waterlaarzen tegenover mij zat, eene sigaar aansteekend. Dat dacht ik al. Dergelijke vage toespellingen heeft hij al sinds tijden laten vallen. Hij dacht vermoedelijk daardoor bij mij in dienst te zullen blijven. Maar hij heeft juist het tegenovergestelde er mee uitgewerkt.

— Het is dus niet waar ?

— Natuurlijk is het wel waar ! Alleen heeft het geval met op den negentienden October plaats gehad, maar reeds op den dag tevoren, antwoordde de ritmeester. En daarmee vallen al de hallucinaties van den braven Labian in duigen. Op dien namiddag was ik inderdaad op weg naar 't meer, om die droomelsche vischlieveren uit de tuinit van Karow op heterdaad te betrappen. Dit ding ik natuurlijk niet iedereen aan den neus — allermiest Labian, die steeds ongevraagd achter mij aansloop.

— En juist op dien namiddag wil Labian u heel ergens anders gezien hebben. Dat is juist het curieuze.

— Inderdaad ! En waar zou dat dan zijn geweest ?

— Bij de turistekerij. Tegen den avond met eene dame !

Ritmeester Kugge keek mij scherp aan en antwoordde luid en beslist :

— Dat is onzin !

En terwijl hij eene kleur van ergernis hem naar het hoofd steeg, liet hij er [illegible] volgen :

— Ik zal heden nog aan Labian schrijven. Hij moet op zijn tong passen. Anders maakt hij kennis met den stratrechter !

Hij sprong op en liep driftig in de kamer heen en weer.

— Het is toch ongehoord, riep hij, hoe zoon kerel het hart heeft om....

— Enkel wraakzucht dus heeft den man er toe gedreven ? Meent gij dat, mijnheer Kugge ? vroeg ik.

De ritmeester bleef voor mij staan.

— Zelfs dat geloof ik niet eens ! zegde hij. De man is door en door alcoholist, hij op weg naar delirium tremens. Verleden zomer reeds was hij zoo ver, dat hij overal ratten en muizen zag ! — Nu, even goed kan hij, wanneer hij het noodige drank zijn keelgat had, mij overal gezien hebben — desnoods ook savonds bij de turfstekerij, terwijl ik rustig en wel thuis zat !

Hij lachte grimmig. Ik was opgestaan door zijne woorden gerustgesteld, en reikte hem de hand.

[t Vervolg